

DEM PARTİ
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16905

Tarih : 09.03.2026

41804

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **06.03.2026**.

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekli

6 Mart 2026 tarihinde yani bugün JINNEWS'te yayımlanan haberde, halihazırda Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Yüksel Sümbül adlı kadın mahpusun verem testinin pozitif çıktığı belirtilmiştir. Aynı haberde, sürecin Yüksel Sümbül'ün daha önce kaldığı Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda başladığı; aynı koğuştaki bulunduğu bir tutsağın verem testinin pozitif çıkması üzerine Yüksel Sümbül'e röntgen çekildiği, akciğerinde lekelenme tespit edildiği ve verem şüphesi konulduğu ifade edilmiştir. Bunun üzerine yaklaşık bir ay önce kaldığı koğuşun karantinaya alındığı, Yüksel Sümbül'ün ise ciddi belirtiler göstermesi nedeniyle tekli hücrede karantinaya alındığı aktarılmıştır. Haberde ayrıca, Yüksel Sümbül'ün Şırnak Cezaevi'nde bulunduğu dönemde yüksek ateş ve havale geçirmesine rağmen gerekli tedavinin sağlanmadığı, kelepçeli muayeneye maruz kalması nedeniyle tedavi edilmediği ve bu nedenle sağlık sorununun ciddileştiği yönünde bilgiler yer almıştır.

İlgili kurumlarla yaptığımız görüşmeler sonrasında; Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda Yüksel Sümbül ile koğuştaki kalan mahpuslardan Zeynep Birimo'nun Eylül 2025 tarihinde yapılan testlerinde verem hastalığının pozitif çıktığı, bunun üzerine Diyarbakır'a sevk edilerek tedavi gördüğü, ancak tedavi sürecinin ardından yaklaşık 2-3 hafta önce yeniden toplu koğuşa alındığı, Yüksel Sümbül'ün ise 09.12.2025 tarihinde Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği tarafımızca öğrenilmiştir.

Ancak sağlık durumu iyi olmayan Yüksel Sümbül'ün. sevk edildikten sonra koğuşta birlikte kaldığı Zeynep Bırımo'nun verem hastası olduğunu sonradan öğrendiği belirtilmektedir. Ortaya çıkan bulgular ve yeni test sonuçları testlerin güvenilirliği ve tarama süreçlerinin yeterliliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda aynı koğuşta bulunan bir mahpusla verem tespit edilmesine rağmen. koğuşta kalan diğer mahpuslar için derhal kapsamlı bir sağlık taraması yapılmış mıdır? Bu süreçte herhangi bir ihmal tespit edilmiş midir?
2. Verem gibi bulaşıcı bir hastalık tespit edilmesine rağmen koğuşun gecikmeli olarak karantinaya alındığı iddiası doğru mudur? Eğer doğruysa. karantina kararının gecikmesine neden olan idari veya tıbbi gerekçeler nelerdir?
3. Yüksel Sümbül'ün Şırnak Cezaevi'nde verem şüphesi bulunmasına ve belirtilerin olmasına rağmen hastalığın ilerlemesini önleyecek tedavi ve takip süreçlerinin zamanında yürütölüp yürütölmediği konusunda Bakanlığınızca bir inceleme yapılmış mıdır?
4. Yüksel Sümbül'ün Şırnak Cezaevi'nde yüksek ateş ve havale geçirmesine rağmen gerekli tedaviye erişemediği iddiası doğru mudur? Bu iddia hakkında herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Mahpusların kelepçeli muayeneyi kabul etmedikleri için tedaviye erişememeleri uygulaması, sağlık hakkının ihlali anlamına gelmemekte midir? Bu uygulama nedeniyle tedavisi geciken mahpuslar hakkında Bakanlığınızın bir veri veya incelemesi var mıdır?
6. Ceza infaz kurumlarında mahpusların hastaneye sevkı. muayenesi ve tedavi süreçlerinin Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan üçlü protokol çerçevesinde yürütölüdüğü dikkate alındığında: Bakanlığınız. kelepçeli muayene uygulamasının sağlık hakkını ihlal etmesini önlemek amacıyla söz konusu protokol kapsamında İçişleri ve Sağlık Bakanlıklarıyla herhangi bir düzenleme. talimat veya denetim mekanizması işletmekte midir?
7. Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda koğuşların kapasitesi. havalandırma koşulları ve kişi başına düşen yaşam alanı nedir? Bu koşulların bulaşıcı hastalıkların yayılma riskini artırdığı yönünde herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
8. Son üç yıl içerisinde Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpusların; yeterli ve dengeli beslenmeye erişim. temizlik ve hijyen koşulları ile

sağlık hizmetlerine erişim konularında Bakanlığınız ve ilgili kurumlara yaptığı şikayet ve başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçını hakkında işlem yapılmış, sonuçları ne olmuştur?

9. Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda düzenli verem taraması veya bulaşıcı hastalık taraması yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa hangi sıklıkla gerçekleştirilmektedir?
10. Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda son 3 yıl içerisinde verem veya benzeri bulaşıcı hastalık tanısı konulan mahpus sayısı kaçtır ve bu vakalar sonrasında hangi koruyucu tedbirler alınmıştır?
11. Ceza infaz kurumlarında bulaşıcı hastalık riskini azaltmak amacıyla havalandırma ve sağlık hizmetlerini iyileştirmeye yönelik özel bir program yürütülmekte midir?
12. Şırnak Cezaevi'nde yapılan testlerde negatif sonuç çıktığı halde daha sonra verem şüphesi veya tanısı ortaya çıkmasının nedeni nedir? Bakanlığınız bu durumun testlerin güvenilirliği, uygulama hatası veya gecikmiş teşhis ile ilişkili olup olmadığı konusunda bir inceleme başlatmış mıdır?
13. Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda verem taramalarında kullanılan test yöntemleri nelerdir? Bu testlerin doğruluk oranı ve uygulama protokolleri hakkında Bakanlığınızın Sağlık Bakanlığından aldığı bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
14. Mahpusların kelepçeli muayene dayatılması nedeniyle muayene veya tedaviyi kabul etmemesi durumunda sağlık hizmetine erişimin fiilen engellenmesi söz konusu olmakta mıdır? Bu uygulama nedeniyle tedavisi geciken veya yapılamayan mahpus sayısı kaçtır?